

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXI ème ANNÉE

1 Avril 1926 — No 201

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذ لیبی ۵ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :

جغال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۲۰۱ - ۱ نیسان ۱۹۲۶

آنگلو ساقسون عالمده

موجوده — عالمه میانی

صوک ایکی مقاله‌مده [1] انکلیز عائله‌سی اوزده‌رینه «هوم» ک تاثیر عظیمی بوو «هوم» ک، حکمداری نهو ک ارکی اولان بر کشور، بر دولت اولدیغی کوستردم. قادیق بر والدهدن داهل زیاده زوج اولدیغه اشارت ایتدم. بو نقطه‌ده دائر ده‌ها بر قاج کله یازمادن، «هوم» ده و انکلیز عائله‌سنده چوجوقلرک صورت بریه‌سنه کچمه‌یه حکم.

Physiologie du Goût اسملی مشهور اثرک مؤلفی اولان Brillat-Savarin ک «بیدیکی بانا سویله سنک کیم [یعنی نه قراطده بر آدام] اولدیغی سویلیم.» سنک اولان : Dis-moi ce que tu manges, je te dirai qui tu es. بره‌نسینی، مسکنده تطبیق ایتشلردر :

«بانا مسکنکی تعریف ایت، سنک کیم، نه قراط و نه سویده بر آدام اولدیغی سویلیم!» دیمک اولان Dis-moi où tu demeures, je te dirai qui tu es.

بره‌نسینی چیقارمشلردر. بونلرک هر ایکسینکده نه قادار صحیح اولدیغی میدانددر.

انکله‌ده، واقعا، کندی ملکی اولاراق هر کسک بر نهوی یوقدر. سکنه‌سنک مقداری بتون تورکیامزک مقدار نفوسنه یاقین اولان [*] (لوندرد) ده اصحاب مساکنک مقداری بلکه بیکره بالغ دکلدر. فقط بونا مقابل «هوم» لی ایدن بو مستقل کوچوک خانهلر [ویلار، قوته‌لر] اکثریت اعتبارله ۳۰ الی ۹۰ حتی ۱۰۰ سنه مدته بلایلر [قوتراطلر] ایله ایجار و استیجار اولونمشدر.

یوز سنه مدته بر عائله‌ایجار ایدلیش اولان بر خانه آرتق بو عائله ایچون بر ملک ماهیتی اکتساب ایتشدر. بو کیفیت «هوم» دن باباواجی اولماق فضیلتی قالدیراماز. بزمده نهولرک، اوزدرینه قورولدیغی طوراغک وقف اولماسی خانه‌لر مردن ملکیت صفتی ازاله ایتدیکی کی. بو خانه‌جکیرک بلاننده و تقسیماتنده تربیتکار بر روح وارددر. نهولر عمومیتله مطبخ ویمک صالونیه کوچوک برچاشیر خانه‌ی و بر خدمتیجی اوطه‌سنی احتوا ایدن وطوانی شهرک زمین سویه‌سنده بولونان Sous-sol دینیلن قادن باشقایکی قاتدر. یمک صالوننه مردوبونه اینلیر، فقط سوراق طرفنده برایتلمش دیوارلی آجیقلقندن بول هواو ایشیق و حتی کونش آلاجاک

[1] 189 و 190 نومرولو (اجتهاد) لرده

[*] بو کون (لوندرد) نک نفوسی ۸ میلیوندر : ۱۹۰۰ ده آلتی میلیون ایدی. اوتاریخده باریس ده ۴ میلیون نفوس واردی.

صورتدهدر. بو زمین قانتک اوستنده بر صالون ودیکر بر ویا ایکی اوطه وارددر. صالون هومک معبدیدر. بومعبدمه معبود، عائلهک باباسی در، اونک کوشده برککیش قولتوغی وارددر. ایشندن عودت ایدیخه هر زمان، اک وضیع عائله‌ده بیله، حاضر اولان صیجاق صو ایله، صابونله ییقاندقدن، (لوندرد) نک فابریقه باجلرندن فیشقیران دومانلرک قورولمندن قورتولدقدن صوکره بو قولتوغه اوطورور. چوجوقلر کلیر اونلر اولر، باباده اونلری اوپر : هومک هر آقشام ایلک آیینی بودر. طعامدن صوکره هر کس یاتمايه کیدرکن بو آیین تکرار ایدیلیر؛ ۱۸۹۸ ده، اجزاجی مکتبی کیمیا معلمی دوسته دوققور ضیا بکله (لوندرد) ده اقامت ایتدیگمز وانه‌ری ویلا Winery-Villa آدلی خانه‌ده بو آیین عائیلی تبع اتمیه موفق اولدم. نهو ک باباسی میستر فک، زوجیه‌سی میستر س فک، ۱۴، ۱۵ یاشلرند دلیقیرلری (نهالی) و (ماغده‌لاین) طرفلرندن پرستش اولونوردی. اک جاذب اشیاسی، بر پیانو ایله، ایچنده (شکسیر) ک کتابی و (خیام) ک انکلیزجه‌یه مترجم رباعیاتی پارلایان بر کتبخانه اولان بو هوم معبدینک الهی و صیجاق نسیمی، روحده زائل اولماز بر تاثیر حسرت برافشدر.

چوق چوجوقلی اولماق عمومیت اعتبارله انکلیز عائله‌سنک اوصاف عمومیه‌سندندر. ازدواجی متعاقب چوجوقلر یکدیگری ک تعقیماً دوغار، وقتنده دیسپلین آلتنه آلیماسی الزم کوچوک بر طابور تشکیل ایدرلر. چوجوق، حیاتنک ایلک سنهلرینی «نارسوری Nursery» ده کچیریر. «نار سوری»، دادیسی واحیاناً سود نه‌سی ایله چوجوغک خصوصی اوطه‌سی، چوجوق اوطه‌سی دیمکدر. بو اوطه چوجوغک مالکانه‌سیدر. چوجوق اوراده بی عنان بر خداوند کی حکمران اولماز، والده‌نک، یاخود سود نه‌نک، دادینک نکهمان کوزلری آلتنده، اورایه حر بر وطنداش اولاراق برله‌شیر : مشهور انکلیز منقد و سوسیولوجی روسکین John Ruskin دیرک : «نار سوری ده‌یعنی چوجوق اوطه‌سی‌نده اوج مهم عنصر شونلردر : آنا، سود نه‌یاخود دادی و هوا... اوراده کی اشیانیه قادار بسیط و حتی قبا اولورسه اوقادار ای در. بشیکده دانته‌لر اولمایه‌جق، یاتاق ممکن اولدیغی قادار سرت، غذا ممکن اولدیغی قادار ساده، بارکه و دیوارلر ممکن اولدیغی قادار تمیز اولمالیدر.» (روسکین) کندی چوجوقلغک خاطرهلرینی احیا ایدرک «نار سوری» نک تعریفی بو صورته یایار. بتون نار سوریلر، بتون چوجوق اوطه‌لری، بو انودجه یاقلاشیر : اوک برنجی قانده ککیش، شمس آباد و هوا دارپک تمیز یوک بر اوطه‌در، چوجوق بوراده یاتار، بوراده راحت راحت اوینار، اوینارکن قیمتدار بر اشیایی قیرماق، زده‌له‌مک تله‌کسی یوقدر. بابانک، جالشامانی اخلاک ایتک، یاخود کورولتوسیه خسته والده‌سنک قفاسنی شیشیرمک محذورلری یوقدر. توات، هر کسک هر کونکی

ياشنده «آدم» لره ، بزم عوام اسانزده «بيوش كوچولش» دينيان تر فنده چو جوقلره تصادف ايدلن؛ چو جوقلره مخصوص سنه لری قيصالتاق نسامزك عمر وسطیسنی قيصالتاق در . آغلو ساقسولر ، فیزبولوحياتك ، بیولوحياتك بوسری شایان حیرت بفراسه و فطانتله کوررلر . آمریقالی احبازدن میستر غودسل Goodsell ك اون درت یاشنده اولان چو جوغنی کوردیكم واونكله قونوشدیم زمان ، تربیه اطفاله دائر بیوك برجله او قوش وهضم ایتش کیی اولدم . طبیعت و حیاتك تشکیل ایتدیکی خطادن وسه و ترتیب دن منزله کتبی اوقوماق نه قادر قیاس در !

ثبوت ، انگلیز بوسیستم ایله یتشمش در ، یتیشور و بو سیستمك موئنی در ، نارسوری ده ، عائله ایچنده یاخود خارجه چو جوق یورومه یه یاخود اكلامه یه باشلا دینی آندن اعتباراً تربیه ، اعتماد اوزینه مؤسسدر . پاك ایركندن ، یالکیز كندی قوتلرینك حایه سنه ترك ایدرهك چو جوغه اعتماد بخش ایدیلر ، چو جوقده نفسنه اعتماد حسی تكوین اولونور . بر دفعه ایقاظ و اخطار اولوندوقدن صوكره ، ای بی ویا فنایی اختیار ایتك مسئولیتی چو جوغه بر اقیلر ؛ فنایی بابارسه خطاسنك جزاسنی ویا عملنك عواقبی چكر . كرك خطاسی ، كرك ضعیف اولدن هیچ بر زمان كوز اوكنه كتریلر . دوشمه سی ایچون چو جوغه نظارت ایدیلر ، خطاسنی یا قالاماق ایچون چو جوق تمقیب و تجسس آلتنده طوتواز . اونا ، یالان سوله میه یه ویا لانه قارشى عظیم نفرت القا اولونور . یالان سوله یه یكنه اثبات الده ایدیلنجه یه قادر سوزلرینه اینانیلر . چو جوق نهنرژیک و سربست ، آچیق یوزكلی اولور . چو جوق كندی كندیسنه ، نفسیه اعتماد ایدر و اعتاده ده شایان در . كندی كندیسنه كوو نه یه آلیشمشدر و كندیسنه باشقاری ده اعتماد ایده بیلر .

بیوك عائله لره وزنكین عائله لره اوده یالکیز اكبر اولاد مستثنای اولاراق ، بابا ، اوغلرینه قارشى ۱۶ ، ۱۷ یاشلرینه قادر باقاندن ، تحصیل و تربیه لرنی تأمین ایتكدن غیرى بروطیفه ایله كندیسنی وظیفه دار بیلر [۱] اكر چو جوقلر طبیكك ، آووقاتاق کیی حربرسلك انتخاب ایتشلرایسه « ستاز » مدتلرنده ده یولرك حوائجی بابا تأمین ایدر . فقط بوندن صوكره باشلرینك چاره سنه باقاق مجبور یتنده درلر . اوغول ، فضله اولاراق ، میرانه هیچ كوو نه مك لازم اولدیغنی بیلر : پدر اكثراً سرمایه یی قسماً یر و متباقیسنی ایسته دیکی کیی ایسته دیکی كیمسه یه ویا كیمسه لره وصیتنامه ایله ترك و تخصیص ایتكده جردر . اولاد حیاتی حاضر لامایه مجبور در ؛ لزوم و ضرورت اون بی رحمانه مهموزلار . بووجه له انگلیزك حیاتی Self-help یعنی « كندی كندیسنه یاردم » تعلیم ویا تعلم ایتكده چكر . نارسوری حیاتندن اعتباراً كنج انگلیز ایشه و فعالیتله جلب و سوق اولونور . اونك ایچون

[۱] بابا ، بو ۱۶ و ۱۷ یاشنه قادر اعاشه و تحصیل ایچون یایدیغی مصرفی ، فقط پاك نادر اولاراق ، اوغلندن طلب دخی ایدر .

[H. Spencer]

بایوسنی یایدیغی « به نیوار » ك یاشنده کی موصلفك اوكننده یایلیر . بوراده هر كس صوئوق صو ایله بانیو یانار . صوئوق صو مقوی در ، تبدلات هواشیه قارشى وجودك چاپوق متأثر اولماسنی تأمین ایدر ، انسانی كرم و سرده آلیشدیرر . حیات ایچون مضر اولان نازكلكی ازاله ایدر . بو نقطه به كنج خاظمه كلدی : بوندن اوچ سنه اول آمریقاك تورکیا سفیری اولان آمرال Bristol ایله امریقا شرق قریب معاونت جمعیتی طرفندن انشا ایدیله سی متصور بر خسته خانه محلی انتخاب ایتك ایچون (ماصلاق) طرفندن طرایبانك تهلرینه طوغرو آچیق اوتوموبیلده كیدیوردق . موسم قیشدی . آمرالاك صرته ییاض بر كتن جاك و واردی . بن پالطونك ایچنده یتره یوردم . آمرالاك صوئوقدن هیچ متأثر اولمیدیغه شاشیوردم . غالباً سزك جاك كتنك آلتنده قالن بریوك فانیله وار معناسنی افاده ایدن نظرمه جواباً آمرال جاك تنك قولی دیرسكنه قدر چكدی جاك تنك آلتنده دكل یوك ، باموق فانیله ، تربوق فانیله بیه یوقدی . حیرتم بالطبع چوغالدى . هر موسمه هر كون صوئوق صو ایله بانیو یایدیغی ، بحر محیطلری فورطه لر قاصیرغهلر ، یاغمورلر ، بورال آراسنده دولاشاق مقتضای مسلك و وظیفه سی اولان كیمسه لك بویه اولماسی لازم كلدی كنی ده علاوه ایتدی . آمرالاك بو حال و قالنده کی درس ارشادی قارلرله اكرام ایدیورم .

انكته ده چو جوقك حیات تریوسنه كچورم . چو جوقك البسه سی چاشیری هپ ككیش ، یوموشاق ، وساده لشدیرلشدیر . ملبوسات ، زینت و سوس ایچون یایلش دكلدر . اعضایی ، سربست و راحت بر اقامتله برابر ، صوئوغه ، روزكاره ، یاغموره قارشى وجودی محافظه ایچون یایلشدیر . كوزل بر شریدی بوروشدورماق ، یاخود قیمتدار بر « كیمور » یی بر تمام قورقوسی اولماق سزین چو جوق راحت و راحت اوینایه بیلر . چو جوقلر یمكلیرنی هپ برابر آریجه یرلر ، یمك ساعتلی منتظم در . طعام ساده در ، مبدول و متنوع دكلدر ، بونكله برابر قدرت غذایشلری كافی در . هوا ناصل اولورسه اولسون هر كون چو جوقلر ، هر شهرك مطلقا مالك بولوندیغنی بارقلره كوتورولور ، اوراده ساعتلرجه قالر اكله نیر ، اوینارلر . شهر خارجنده ، كویلر ده اقامت ایدن انگلیز عائله لرینك چو جوقلری ایچون بتون كوی برابر قدر . چو جوقلر ككیش و حرركت و كذار ساحه سنه مالك بولونورلر . مهارتسز و بصیرتسز اولماك نه یه مال اولدیغنی كندی زبانیلر نه ، كندی حسابلرینه ایركندن اوكره نیرلر . [۲]

چو جوق اوزول مدت چو جوق ، صاف دل و تازه قالیر . و بو حال دوام ایتدیکی مدتیجه بو طرز حیات دوام ایدر . چو جوق صمیمی و طبیقی اولاران بویه در : یعنی صاف در ، كلكون در ، كوره در . انكته ده ، فرانسه لك تصادف ایدیان آتی یدی [۲] « كرك نارسوری ده كرك خارجه ده یكانه سالم « دیسپلین»

[ضبط و ربط] افغانزدن صدور ایدن ای ویا فنا ، لطیف ویا الیم عواقبك تجربه سیدر .

کیلومتر و آرقهده متعدد تہلرک مختلف وضعیتلرده تشکیل
ایتدکاری وادیلردن برینک مبدأندہ بولسان قوری یالوہ
حاملریدر .

یالوہ قالیجہلری

ییزانس دورینک اک قدیم زمانلرندنبری معلوم صحت،
قوت ، ذریت تولید ایدن خاصہلری ایلہ معروف (فتی)
ایلیجہلری موقع و اقلیمنک لطافتی صیجاق و صغوق
منبعلرینک کثرت و مبدولیتی ایلہ آوروپانک امثالی صولرینہ
قات اندر قات فائدر .

بونى یکریمی بش اوئوزسنہ دنبری یالوہ حاملری حقندہ
یادیدیم تدقیقات و کرک یرلی ویبانیجی حاملرہ کلانلردن
طوبلادییم معلومات و مشاهدات اوزرینہ حاصل ایتدیکم
قناعتلہ ادعا ایدرم .

قوری یالوہ حاملرینک صولرینک ۶۴ درجہ حرارتدہ
نبحان ایدن (Hyperthermal) اولوب مقدارلری دہ دکرمنلر
ادارہ ایدن درملر حالندہ یالوہ ساحلندن دکرہ قاریشیر .
آوروپادہ بویلہ مبدول و بودر جہ حرارتدہ برصو موجود
اولسہ نافلہ یرہ دکرہ آقمازلر . اونک معلوم و مجرب اولان
خاصہ شفائیہ و نافعہ سندن استفادہ ایتک ایچون کرک کچدیکی
یرلردہ، کرک ساحللردہ ہر درلو تاسیسات و انشاآت یاہرق
صویک برقطرہ سنی ضایع ایتمازلدی . صویک ترکیبی تدقیق
ایدیلنجہ یالوہ صولرینی توصیف و توسیم ایتک مشکل
اولور . زیرا اوتہ دنبری معدن صولری ترکیبندہ موجود
موادک جنس و مقدارینہ کورہ توسیم ایدلنکرینہ نظرآ
قوری یالوہ صوی ایسہ بوکی ایلیجہ صولرندہ بولسان
کو کوردہ، چلیک و املاحدن (طوزلردن) ہیچ برینی مہین
مقدار دہ حاوی اولمیدیغسندن موجود معدن صولرینک
اکثرینہ بکڑہ مز . صو منبعدن قاینار ایکن پک خفیف
برکو کورد قوقوسی حس ایدیلیر ایسہ دہ بوقوقو همان زائل
اولور . و مسدود بوریلردہ بانیولرہ کلان صودہ قوقودن
اثر قالماز . منبعدہ برقدح درونہ آلمان صودخی رایجہ سز،
طعمی، لطیف، ایچمہ سی خوش و هضمی قولاید . شو حالدہ
کرک ایچہرک و کرک بانو صورتندہ استعمال ایتکہ بودر جہ
نافع و تأثیرلی برصویک ترکیبندہ موجود اقل قلیل مقدار دہ کی
مواد ملجہ ایلہ تأثیر ایتدیکنی قبول ایتک ممکن دکلدر .
بو آنجق وسائط تحلیلہ ایلہ کشفی ممکن اولمیان وال ایلہ طوتیلیر

مرمرہ حوضہ سنک شمال و شرق قسمنندہ وازمیت
کور فزینک مدخلی صاغندہ استانبول شہرینہ متوجہ بر
ساحلدہ یالوہ قضاسی موجوددر . یالوہ صفاسی اوتہ دنبری
لسانمزدہ زیانزد اولمش، ملی اوینلریمزدہ تمثیل ایدلش اولمش
طبیعی اصلسز دکلدر . حالبوکہ یالوہ یہ اک بسیط واسطہ ایلہ
ایکی، نہایت اوچ ساعتدہ کیدیلیر . قایق موتور و یاخود
واپوردن ساحلہ چیقنچہ یالوہنک حرب زمانندہ یونانلیلر
طرفندن یاقلمش ییقلمش بنالرینک خرابہلری قارشیسندہ
بولنورسیکیز . عجبا بوبلدہ اولدن چایرلی ، میدانلری ،
اورمانلری ایلہ مشہور و معمور برصفا یریمی ایش ؟ خیر
اویلدہ دکل ؛ اوحالدہ یالوہنک شہرتی زہدن ایلرو کلیور .
یالوہنک شہرتی ، صفاسی دہا طوغریسی شفاسی ساحلدہ کی
قصبہ دن طانلی بر میل ایلہ چیقیلان برشوصہ ایلہ اون ایکی
ہرشی فعالیت پرہ نسبییدر . [۱] ئەمیل پوتمی ، « انکلیز قوتی »
عنوانیلہ تورکجہ یہ ترجمہ و نشر ایتدیکم کتابندہ « انکلیزک
سینیرلندہ برنوع قاشینمہ واردر . فعالیتسز راحت و آرام یوزی
کورمز » دیمکدہ پک حقیلدر .

عبداللہ ہودت

[۱] Education en Angleterre عنوانی قیمتدار
برکتابک مؤلفی Max Leclerc علاوہ ایدر : بنوع تربیہ عائلہ
اوزرینہ درین بر تأثیر اجرا سندن خالی قالماز . تقویہ اولونان
« فردجیلک » عائلہ محبتنی ایستراستہ من ضعیفلاتیر . اولایک نیلہ ،
عمجہ زادہ سملہ بر سورو خلق تضمن ایدن عائلیہ، انکلتدہ دہ،
تصادف اولونمز . بابا اوجاغنک ، « ہوم » ک خارجندہ همان
عائلہ یوقدر . « عمجہ زادہلر ، یکنلر، فلانلر نہ یہ یارار ؟ بونلر
تعبیز کار دوستلردلر . اک ای اقربا انسانک کندیسنک انتخاب
ایتدکاری درہ » دیرلر . برانکلیز عائلہ طانیدم، رئیس (لوندہ) دہ
اقامت ایدیوردی ؛ اوغوللرندن بری (لوندہ) یہ بر ساعت
مسافدہ برزراعت مؤسسہ سی ادارہ ایدیوردی، ہیچ کلدیکی،
کوروندیکی اولیوردی . دیگر براوغلو (نانال) دہ سرنی ایدی .
سنہ دہ بردفعہ والدہ سنہ مکتوب یازاردی . (لوندہ) دہ قالان
ہمشیرہلری پک نادرا ، پک سیرک قارداشلرندن بحت ایدرلردی .
فقط غایت خبرلرینی بو قادار سیرک آدلقلرندن دولای ہیچ
بر زمان شکایت ایتدکاری واقع اولمازدی .